

El campus major d'edat

Va començar quasi sense res. De fet no tenia ni campus i els edificis universitaris estaven escampats per la ciutat. El creixement que ha tingut la Universitat de les Illes Balears (UIB) ha estat intens, molt intens. Una dada: el curs 1982-83 tenia un total de 4.332 alumnes matriculats. El curs actual, 1995-96 en té 14.552.

El pressupost, lògicament, també s'ha incrementat: dels escassos 2.000 milions de l'any 1985 s'ha passat als més de 6.500 milions per a l'any 1995. Un increment, però, que els responsables de la UIB consideren insuficient. Precisament aquesta és una de les assignatures pendents: assegurar un major finançament per a la universitat. La necessitat és òbvia. De fet les Illes Balears són la comunitat que menys recursos dedica a la recerca i la UIB és una de les universitats que presenta el saldo més desfavorable en la relació entre pressupost i alumne.

L'era Batle. El 1982 va ser elegit rector de la UIB el catedràtic de matemàtiques Nadal Batle. Quasi ningú de fora de la jove universitat no apostava per la seva candidatura. El seu contrincant, el catedràtic de geografia Bartomeu Barceló era un home molt més conegut. De fet, Batle havia estat molt anys fora i provenia de València. Però sorprenentment per a molts, Nadal Batle i Nicolau va guanyar el poder universitari. Es va trobar amb una universitat petita, mal dotada, quasi sense cap edifici propi, amb pocs alumnes, sense un model... tot feia pensar que la Universitat de les Illes Balears podria seguir un camí –desitjat per la “vella guàrdia” del poder cultural local– provincià, humanista, conservador i anquilosat centre cultural. Batle i els seus successius equips de

La Universitat de les Illes Balears (UIB) compleix 18 anys. El nou equip rectoral tractarà d'aconseguir tots els reptes.

govern s'enfrontaren decididament contra aquesta idea. Hi desenvoluparen noves formes de gestió, ambició, modernitat i, sobretot, una arriscada aposta per les noves tecnologies. Batle, un enamorat de la informàtica i convençut nacionalista, va convertir la UIB en un centre capdavanter en recerca, sobretot en l'aplicada. A més, la UIB va esdevenir un referent lingüístic, cultural i nacionalista per la particular forma de fer del seu rector.

Durant una llarga etapa, fins el començament dels anys 90, l'oposició a Batle va ser molt minoritària i quasi anecdòtica. Però el pas dels anys portà una contestació cada ve-

JOAN CELIA

gada més important. La forma de gestió –fortament personalitzada–, l'aposta per la tecnologia enfront de les humanitats, les manifestacions públiques del rector, la seva innegable capacitat de negociació amb el poder polític –sigui del color que sigui–, i naturalment també els greuges de tipus personal, començaren a fer escaleta en el poder batlià.

El 1993 Nadal Batle guanya unes noves eleccions, però de resultes d'aquella convocatòria queda constituït un grup d'oposició, Claustre 96. Des de fora, un diari local comença una despietada campanya contra el rector i el seu equip. Hi ha contínues acusacions de despotisme, d'amiguisme, d'excessos de tot tipus. Durant dos llargs anys la tensió es va incrementant progressivament al campus. Finalment, el setembre de 1994, Nadal Batle anuncia que el juliol de 1995 hi haurà noves eleccions i que ell no s'hi presentarà. Començava una nova etapa.

Llorenç Huguet, catedràtic de matemàtiques, era elegit el juliol de 1995 nou rector. Era el començament d'una etapa que el nou equip rectoral vol que sigui

Campus de la Universitat de les Illes Balears. Tot i els múltiples problemes, la jove institució segueix un camí esperançador.

marcada pel consens. No hi ha rebuig del pas-sat, sinó adequació a les actuals necessitats.

L'etapa Huguet. El caràcter dialogant del nou rector i dels vice-rectors es fa palès amb un tranquil·litzament del campus. En vuit mesos han aconseguit que només es parli de la UIB per qüestions acadèmiques, de recerca, i no pels enfrontaments que caracteritzaren els darrers anys de Batle. El campus ha deixat de ser, si més no aparentment, un camp de batalla.

Aconseguida la calma necessària per fer feina, el nou equip rectoral es troba davant de diversos reptes que marcaran l'evolució de la UIB durant els anys vinents.

El primer, sens dubte, és el finançament. El rectorat diu que la "normalitat de funcionament" de la universitat només es podrà assolir si s'aconsegueixen 1.300 milions de pessetes més dels que ara aporta el MEC. Només així es podrà dotar la institució d'una plantilla de professors adequada a les necessitats. Però qui ha de pagar? El MEC o la comunitat autònoma? Aquesta és la qüestió i les dues institucions han protagonitzat una llarga negociació sobre les transferències i la dotació econòmica. La "negociació", que sovint ha estat més una disputa polític-electoral, continua en punt mort. El govern central diu que no hi ha doblers i l'autonòmic juga al victimisme. Mentrestant, la verdadera víctima és la UIB. Encara no està transferida i pateix un dèficit de finançament que amenaça el seu futur. Llorenç Huguet reclama responsabilitat a les institucions polítiques: "és indispensable que arribin les competències i, una vegada aconseguides, es faci un ampli debat sobre la UIB. Un debat al Parlament i també a la societat per decidir, entre tots, quina universitat volem, quins estudis hem d'implantar, com ens hem de finançar..." De moment no hi ha massa elements d'optimisme. L'*impasse* pre-electoral, electoral i postelectoral amenaça d'allargar l'arribada de possibles solucions. La Universitat continua esperant i rebent, mentrestant, 100.000 pessetes menys per alumne matriculat que qualsevol altra universitat de les seves característiques de tot l'estat.

Tot i els múltiples problemes, la jove institució segueix un camí bastant esperançador. La qualitat dels seus recursos professionals l'ha portada a ser capdavantera en producció científica, en recerca teòrica i aplicada. Tot i això, encara cal "aprofundir en la millora de les infraestructures i el mitjans per poder compatibilitzar la docència amb la investigació, dotant la universitat amb més i millors laboratoris i potenciar la docència de pràctiques", diu el rector Huguet.

Relacionat amb les possibilitats econòmi-

Llorenç Huguet és el rector de la UIB des del juliol de 1995. Malgrat els problemes, ha aconseguit tranquil·litzar el campus, després d'uns anys de tensions contínues, i es disposa a seguir el procés de consolidació de la UIB.

JOAN CELIÀ

Nadal Batle va ser rector durant tretze anys dels divuit de la UIB (entre 1982 i 1995). El desenvolupament de la UIB durant el seu mandat l'ha convertida en una de les més prestigioses pel que fa a recerca i a l'aposta per la tecnologia avançada.

ques, hi ha un altre repte: acabar el campus. Després de les múltiples inversions que s'hi han realitzat, encara queden pendents la construcció de centres per als estudis econòmics, jurídics i socials, acabar la biblioteca i fer el paranimf. "Tot això és una infraestructura que hem d'aconseguir, la necessitam", diu el rector. Juntament amb aquestes inversions la Universiada de 1999 pot oferir al campus l'oportunitat de crear, a la fi, una oferta d'instal·lacions esportives de la qual n'està mancada.

Els responsables de l'equip rectoral pretenen que el campus, a mesura que es vagi acabant, no sigui un tancat només per als universitaris. La idea és obrir-se a tota la població per tal que les futures instal·lacions esportives —com el mateix espai del Campus— puguin ser visitades per tots els ciutadans.

L'obertura requerirà un nou model d'accesos. En aquest sentit avui dia ja hi ha problemes de transport, de massificació de cotxes, insuficiència de transport públic, inadequació de la xarxa viària d'accés... i la solució d'aquests problemes exigirà —en sintonia amb el gran acord que demana Llorenç Huguet— una ajuda decidida de les institucions responsables.

Els nous gestors de la UIB han mantengut, i intensificat, la normalització lingüística. Els temors que la desaparició de Batle pogués afectar el paper que en matèria lingüística té la UIB no s'han acomplert. De fet, una de les primeres passes en aquest sentit ha estat la de crear la Xarxa de Suport Lingüístic que dotarà cada departament de tots els recursos necessaris per tal que s'impliquin en la tasca de normalització del català amb l'objectiu, en un termini relativament curt, que la situació del català dins la UIB sigui d'absoluta normalitat.

Miquel Payeras